

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Kedd, október 20.

203. szám

Az 1886-iki budget.

A pénzügyminiszter a képviselőház 15-iki ülésén terjeszté elő az 1886-iki állam költségvetést. Előttünk fekszik az államháztartásunk jövő évi képe. A végeredmény nem sokban különbözik a múlt évi előirányzott költségvetéstől, mert az is, mint amaz, ötödélmillió fölösleggel tüntet fel a rendes állami háztartásban és kétszer akkora deficitet az összes kiadások és bevételek egybevetése után. Sőt a jövő évi budget annyiban még kedvezőtlenebbnek látszik, hogy a tavaly előirányzott 11,5 millió deficit helyett a mostani mérleg 14,5 millió deficitet zárodék, daczára annak, hogy ebben 1,3 millióval kevesebb beruházás fordul elő. Ezen adatok azonban még nem engednek semmi irányban következtetést arra, hogy kedvezőbb vagy kedvezőtlenbb-e államháztartásunk képe.

Ha ezt tudni akarjuk, akkor kissé jobban be kell hatolnunk a költségvetés részleteibe és ekkor a következő főbb tételek érdemelnék figyelmet.

Rendes állami háztartásunk mérlege a következő:

	1886.	1885.
Bevételek	321 millió	313,5 millió
Kiadások	316,5 „	308,7 „
Fölösleg	4,5 „	4,8 „

A rendes bevételek a múlt évhez viszonyítva tehát 7,1 millió frnyit emelkedést tüntetnek fel. Ezen emelkedés a következő tételeknek köszönhető: a földadó, házadó, tőkekamatadó egyenként 300.000 frttal, a keresetadó 440.000, a földrajzi adó 500.000 frttal javult. Szesz-dóbból 1,1 millió, dohányjüvedékből 2 1/2 millió frt többletet vár a miniszter; bélyegilletékekből 300.000, jogilletékekből 504.000, va művekből 234.000 frt többletet, s az államvasutak tisztá jövedelmét is egy fél millióval magasabban irányozta elő a miniszter. Ellenben jövedelem-csökkenést a következő tételek mutatnak: nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója 300.000 frttal, hadmentesség

díj 200.000 frttal, állami pótdó 400.000 adó visszatérési felosztás 1,5 millió, államjóságok 150.000, — témbányászat 147.000 frttal.

Ezen összehasonlítás kétségtelenül mutatja, hogy a jelentékenyebb bevételi forrásoknál többletet remél a miniszter, s hogy a többiek esőkenése oly természetes okokra vezethető vissza, a melyek a pénzügyekre csak alárendelt jelentőségű befolyással lehetnek. Kétségtelen, hogy előirányzott többletek tényleges alappal bírnak, s hogy tehát egészben véve a rendes bevételi források a multhoz viszonyítva előnyösen fejlődtek, feltéve természetesen, hogy a számkok nem fognak csak papírosan maradni.

A pénzügyminiszternek minden bizonynyal nehéz helyzete volt a bevétel-előirányzásánál, mert lehetetlen volt szem elől tévesztene azt, hogy az ország mezőgazdasága számos viszonyok közé került a transatlanti verseny folytán, mely az árakat s tehát a gazdaközönség bevételét lenyomta. De ha ennek daczára is bevételi többletet irányozhatott e ő, adóemelések nélkül, ugy ez azt mutatja, hogy állami és nemzeti életünk erőteljes fejlődésben van és a bevételek növekedése ezen fejlődésnek köszönhető. Azt például senki nem fogja tagadni, hogy a főváros területén az utóbbi évek folyamán oly adóobjektumok keletkeztek, az új építkezések, üzletek, stb. folytán, melyeket lehetetlen volt az előirányzatnál tekinteten kívül hagyni. S mint a fővárosban, ugy a vidéki városokban is van emelkedés, mely kihat az adóbevételekre. Az emelkedés államháztartásunk bevételi részében bizonyára még tetemesebb lenedett, ha a válságos közgazdasági helyzet nem jö közbe; így azonban már azt is örvendetesnek kell tartanunk, hogy gr. Szapary pénzügyminiszter 6 1/2 millióval nagyobb rendes bevételt irányozhatott elő 1886-ra, mint 85-é.

Az a fejlődés, mely ekként államháztartásunk bevételi részében mutatkozik.

logikai következetességgel a kiadásoknál is kifejezésre jut. És csakugyan az emelkedés itt még jelentékenyebb 7,7 millió frtot tesz. Erdemes lesz ezen nagyobb kiadások hovatfordítását megvizsgálni. Államadósságokra 2.884.000 frttal többlet kellend jövő évre kiadni, mint a mennyi a f. évre előirányozva volt. Ez az a főtétel, a mely inproductív kiadásaink növekedését jelenti! azt minden esetre e kell vonni a várható nagyobb bevételből, a melyet fentebb 6 és fél millió frttal tüntettünk ki, de a többi nagyobb kiadások nem, vagy csak igen kis részben inproductív természetűek, s mint ilyen, legfeljebb még a nyugdíjaknak 300.000 frttal történt növekedése emlithető; de a többi nagyobb kiadás productív természetű és meghozza gyümölcsseit. Ilyen nevezetesen a bányaminiszterium részére előirányzott 640.000 frnyit nagyobb szükséglet, mely főrészen közbiztosságunk javítására fordítatik; ilyen továbbá a pénzügyminiszterium 977.000 frnyit kiadási többlete, mely az adófelügyelet, és nyilvántartás javítására, az állandó kataszterre, fogyasztási adóbeszedésre, bélyeg, dohányjüvedék, vasművek régie költségére fordítatik. Ilyen a közmunka-miniszter 2.689.000 frt. kiadási többlete, mely a posta, távirat, államvasutak, állami gépgyárak s a vas- és aczélgyárak szükségletére lesz fordítandó. A földmívelési miniszterium 900 ezer frnyit többlete is jövedelmező befektetés főrésze selyemtermelésünk emelésére van szárván. A vallás- és közoktatási miniszter budgetje is emelkedett 2,2 ezer frttal, mely a tanintézetek dotációjára fordítatik. Az igazságügyminiszter pedig a bíróságok, ügyvédségek és fegyintézetek érdekében igényel 565 ezer frttal nagyobb fedezetet.

Mindezen kiadások közigazgatásunk igazság-zolgáltatásunk, közgazdaságunk és közmívelődésünk javítása és emelése érdekében törőnek, A midőn tehát a kormány ily tetemes összegekkel képes az

állami és nemzeti haladás érdekeinek többlet áldozik a nélkül, hogy a helyreállított egyensúlyt a rendes háztartási mérlegben megzavarná, s még hozzá oly időben, midőn a megnehezedett viszonyok súlyát az állam gazdasága érzé meg leg erősebben; s midőn még ötödélmillió fölöslegre is kilátás van: minden bizonynyal elismerést érdemel a kormány.

A rendkívüli 14,8 millió frnyit kiadási többlettel 21,7 millió frt. beruházás. 10 millió adósságtörlesztés és 7,6 millió frt. kamatbiztosítási előleg áll szemben; holott az állam csak 7 millió frt. értékű államjavak eladását vette célba. Meg lehetünk tehát rendkívüli budgetünkkel is elégedve. S meg vagyunk győződve, hogy Szapary gr. expozeja szilárditól fog hatni állami hit-ünkre.

A miniszterelnök jubileumához. A Tisza Kálmán miniszterelnök tíz éves miniszterelnöki jubileumának ünnepéit rendező bizottság, mint halljuk, b. Vay Miklóst kérte fel, hogy az ünnep alkalmával Tisza miniszterelnöknel az üdvözölő szónoklatot tartsa. B. Vay Miklós, ki iránt a közéletben már több mint félszázad óta általános a közéleti tényezők tisztelete s ki ma, mint a magyar parlamentaris élet nestora s a szabadelvű eszméknek legbuzgóbb élőharcosa áll azon eszmék támogatói közt a legelső helyek egyikén, melyek szolgálatának szentelte egész életét, — mint halljuk, Vizsolyi Gusztáwhoz intézett levélben kijelenté, hogy a beszéd megtartására készséggel vállalkozik. Az üdvözlőt, a melyben a régi Magyarország e nemes alakja a mai Magyarország közéletének ünnepelt vezetőjét részesíteni fogja, bizonyára a legérdekesebb mozzanatok egyiké lesz a készülő ünnepiességek egész sorozatában.

Külföld.

Bolgár emigránsok. A Havas-ügynökség czafoztatással szemben a szerb kormány a leghatározottabban fontolja azt az állítást, hogy az utóbbi napokban Bulgáriából emigránsok és montenegróiakból álló bandák törtek Szerbiába s ott garázdálkodtak. A szerb hatóságok néhány montenegróit elfogtak. A kormány névszerint fölényt több emigráns, kik még mindig szerb területen vannak.

Rály Radmerban vadászott. Egy gyujtogatás miatt halálra ítélt magyarnak védőügyvédje sürgönyileg kért kegyelmet a felsegétől. Mivel az ítélet végrehajtása másnapra volt kitűzve, nem maradt sok vesztési való idő. Csak ekkor fogott ismét vadászati élvezetéhez sekkor bizonynyal kétszeresen élvezte annak örömeit, mert hisz csak kevéssel ezelőtt gyakorolta a koronás fők legszebb jogát a megkegyelmezés.

Rositta.

Spanyol beszély: Fernan Caballerótól. (Folytatás.) Igen csekély vagyona maradt, s így ezen nagy épületnek utczára néző részét bérbé adta. Lakóit nem ismeré, s egy nemével a negyének került a velők való találkozást. Göge megvolt alázva, s boszankodott azokra, kik jövedelmet adtak részére. Egész napot egy paplagon tölte, mely egy roppant nagy terem közepére volt helyezve. E terem két oldala üveggel volt elválasztva s ez üvegekben gyönyörű virágok voltak és e virágokon egy sereg kolibri oseegett és himbálózott. Az udvarra szolgáló falakat a hon festészei nagy fresko képekkel mázolták be. Fantasztikus tájképet, oszlop tornáczokat, és több jelenetet a szentek életétél ábrázoltak azok Ezen neme a diszitéményeknek igen szokásos Limában s az épületeknek nagyon palotaszerű kinézet kölcsönöz.

Ha a marquisné látogatást tett, a vén néger kocsihoz vezeté, s aztán az egyetlen ösvért kormányozva, egész tekintélyvel hurcolá urnóját a városon keresztül.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Királyunk — mint vadász.

A Habsburg-ház tagjainak vérében van már a vadászati iránti előszeretett épp ugy mint más jellemző tulajdonossága, a melyet nemzedékeken át észlelhetünk rajtuk. Az első Habsburgtól kezdve, a ki epe nem öröm élvezése közben engedte át lovát egy arraménó papnak; hogy a szomszéd falunak egyik halálos betegét idejékorán lássa, el a halotti szentséggel, Miksa császárig számos anekdotát örökített meg a történet lapjai e vadászati kedvről. Ferencz József királyunknál is éppoly nagy a veleszületett vadászati ösztön, mint őseinek s neki teljes mértékben módjában is áll e hajlamát ápoini, mert bizonynyal egy európai aralkodó sem rendelkezik, annyi s oly kiűnő vadászati terület fölött mint ő. A vad állomány kitűnőségéhez e helyek mindegyikén a vidéknek mondhatni bődítő szépsége is járul. A magyarországi vadászterületektől eltekintve, főleg Stájerország és pedig különösen Eisenerz környéke dicsécszik ilyen előnyökkel. Százankint tanyáznak itt a zergék meredek sziklacsucokon. Ez a tájék, mindig kedvező helye volt a Habsburgoknak, nem csoda tehát, hogy sok anekdota forog itt közzsájon. Ezek előtt egy gyönyörű zergét löttek valami udvari vadászaton, de a megsebzett vad edább ugrott s csak az erdőn szélén rogyott össze. Nemokára öreg anyóka ment arra, ki attól tartván, hogy tán ott felejtik a vadat, — nagy sulya daczára hátára vette az állatot s azt a közelékvő kocsnába vitte. Ennek tulajdonosnője épp az anyóka

beszédjét hallgatta mikor a király kíséretével ott termett. A kocsárnosné mindjárt nagyon bizalmasan kezdett a felségével diskurálni, sőt vallást is megveregette, majd így folytatta beszédjét: Ugy-e téns ur, szép az öreged, hogy a zergét elhozta... De már egy darab májgát bizony csak kérek magától az anyóka számára, mert az igazán megérdemelte! Ugy-e hogy kap a májából, téns ur! Ugy-e téns ur, szép az öreged, hogy a zergét elhozta... De már egy darab májgát bizony csak kérek magától az anyóka számára, mert az igazán megérdemelte! Ugy-e hogy kap a májából, téns ur! Ugy-e téns ur, szép az öreged, hogy a zergét elhozta... De már egy darab májgát bizony csak kérek magától az anyóka számára, mert az igazán megérdemelte! Ugy-e hogy kap a májából, téns ur!

„No vadász uram van-e tüzed“ kérde az ő felségétől igazi stájer rövidséggel. A király készséggel tesz eleget kívánságának, mire a favágó pipájára gyujt s aztán nagyokat szíva így szól: „Tán bizony fogjokra mentek“

„A felségé igenő választ adott s egyuttal azt is kérdezte tőle, hogy miér szeretné ezt tudni. Mert a foglyok majd füttyölnék nektek, ha még sokáig beszélgettek itt!“

A király fiatal kora is nagyon gazdag efféle anekdotákban s ezek nagy részének történeti helye Stájerország. Még mint herceg is előszeretettel vadászott e tájakon. Egy ízben őseinek egyikével megint Eisenerzbe ment vadászni s ott a még ma is fanáló „szász király“-hoz czimzett szállodába tért be, hogy

Szabó aljegyző.

A görög mozgósítás. A tartalékos nagy számmal és nagy lelkesedéssel vonulnak be. Attól tartanak, hogy a bolgár unió elismertetik anélkül, hogy Görögország kárpótlásban részesülne és ez aggodalom itt nagy izgatottságot kelt. Tegnapelőtt hosszabb minisztertanács volt, melynek következtében Delyannis kormányelnök tegnap hosszabbban értekezett a király titkárával.

A porta A török kormány a nagy követek együttes jegyzékére adott válaszában közönyt fejezi ki a hatalmasságoknak a porta irányában tanúsított jóakarataért és kéri a hatalmasságokat, hogy szőlítsák fel a bolgár fejedelmet, hogy térjen vissza Bulgáriába. A porta, bízva a hatalmasságoknak a szerződés iránti tiszteletében, reméli, hogy a kívánságának eleget fognak tenni.

A Balkánfélszigetről. Az Extrablatnak jentetik Londonból: A szerb csapatok megszállták a Kosiak-szoros a Termefolyó mellett a bolgár-macedon határnál. — A porta a hatalmak kollektív jegyzéke folytán kérdést intézett a hatalmakhoz, hogy jelöljék meg közelebről, hogy milyen intézkedéseket tegyen a berlini szerződés sértetlenségének fentartására.

Bortermelőink és kereskedőink figyelmebe.

Igen alkalomszerűnek tartjuk ezuttal néhány figyelmeztető szót intézni bortermelőinkhez, kik egy évi nehéz fázadózás, keserves aggodalom és jelentékeny költségek után annyira-mennyire kedvező bortermelésnek örvényhettek, hogy helyzetük előnyeit — a körülmények szerint — lehetőleg értékesíteni is tudják.

Ugy tudjuk, hogy Francia, Spanyol, Görög és Olaszországban, valamint Svájcban is az idei esztendőben a közepesen alul olyan bortermés várható, mely mind minőség, mind mennyiség tekintetében a külföldi szükségleteink meg nem felel, s mindezek ellenére az eddigi vételkedv és kereskedői kombinációkból következtetve, az ottani borok ára is meglehetősen magasnak ígérkezik.

Ezen jelenség legfőbb oka Franciaország nagyon is közepesen mondható bortermésében lőli magyarazatát. Az ottani borvidékeken: a filoxera pusztító hatása következtében már rég óta nem voltak képesek megfelelni a borszükséglet igényeinek s így Görög, Spanyol és Olaszországban nagy mennyiségű borvásárlásokat tettek az ottani fennyasztás kielégítése végett.

A jelen évben pedig az említett országban is csak annyi bort képesek produkálni, a mennyi az ottani szükségletet éppen kielégíti s így a kivételre számítani nem lehet.

Ezekből észszerűleg következik tehát, hogy nálunk Magyarországon, hol a jelen évben általában igen jó középtermés konstátált mindenütt, s minőség tekintetében is a jobbakkal sorolhatók boraink, — a boráraknak is okvetlen emelkedniök kell.

Hogy kedvező áron értékesítsük borainkat, az főképp a termelőktől függ, a kereskedő jószántából természetesen nem csigázza föl a borárakat.

„Segits magodon, s az Isten is megsegít!” Régi magyar példaszó, melynek ezuttal reánk nézve nagy jelentősége van. Segítsenek magukon önérejükkel a bortermelők

minden hangzatos „borszüvetkezet” czégének meddő segedelme nélkül, mert ez eszme csak a halva szülötték országába tartozik.

Az ideai bor minősége a legjobbak közé sorolható; tehát joggal megvárhatja a termelő, hogy fáradságának és az idő kedvező közreműködésének produktumáért méltó díjat is elnyerhesse.

Ebből nem az következik, hogy a termelő fölesigázza az árakat, vagy túlságos árt szájon termékének: hanem csakis olyan áron adja el, a mi méltányos és jogos. A termelő legyen tiszta tudatában annak, mit érhet bora, mennyi fekszik neki benne, s viszont a kereskedő is méltányos és igazságos lesz bora iránt, mert ő is tudja és kell is neki tudnia, mit adhat érte.

A kölcsönös természetes érdekek, — a vevő és eladó közt, — legszebb és legszikesebb nyilvánulását abban szeretnők látni, ha az eladó jól adna, a vevő pedig jól venne.

A bankszabadalom.

Az osztrák-magyar bank szabadalma meghosztatásának kérdése már élénken foglalkoztatja az összes köröket és nemcsak a hallani fogjuk a kamarák és egyéb testületek nyilatkozatait a bank iránt támasztandó követelésekre nézve:

Maga a bankvezénylet, s ándékait még a legnagyobb titokban tartja és csak annyit bizonyos, hogy minden decentralizációs követelést erélyesen visszautasít. Bizonyos továbbá az is, hogy a bank forgalmi eszközei szaporítani fognak és s szándék indokolva van ama jogos követeléssel, hogy a bankjegy forgalommal egyidejűleg szaporítani fognak a bankrészevények is. E nézethez mi nem esatlakozhatunk, mer igaz ugyan hogy a bank nagyobb leszámítolási üzleteket csinálhatna, de a részvények jóvelmezősége csökkenne, és ez nem áll a bank szándékában.

A magyar kormányban van egy speciális követelése is, az t. i. hogy a 80 millió bankadósság gyorsabb törlesztése végett a kormányok a bank tiszta nyereségénél már akkor praktikáipáljanak, ha a nyereség meghaladja a 6 százalékot és nem úgy, mint eddig tudniük hogy a participálás csak a hét százalékon felül nyereségnél kezdődik. A bank követelésbe alig fog egyezni és tartózkodá azzal fogja indokolni, hogy igaz ugyan miszerint a jelenlegi kamatviszonyoknál a követelés jogosul de tíz év folyamán a viszonyok annyira változhatnak, hogy a bank engedékenysége árthatna vállalatnak és akadályozná a bankrészevények egészséges fejlődését.

A bank elősmeri a magyar kormány ohajának jogosultságát és maga is azt kívánja hogy a bank adósság mihamarabb visszajegyen fizetve, e czélból ajánlja a valuta szabályozását. Ugy halljuk, hogy a bankvezénylet a kormányokhoz intézett beadványában megemlékszik a valuta szabályozásról is, és hangoztatja, hogy fejlődésében mennyire van akadályozva a jegyek be nem váltásának dekretálása által. Bármily jó indokolt legyen azonban a beadvány e része, nem hisszük hogy a jelenlegi viszonyok közt a kormányok kedvet éreznének a valuta kérdés megoldásába fogni.

A bankszabadalom megújításának kérdése előre láthatólag nagy vitákat fog előidézni a parl. mentekben.

Napi hírek

— A csapóteczai gazdaság f. hó 25-én, vasárnap u. 2 órakor a csizmadia ipartársulat aracsarnokában közgyűlést tart. A felsőbb helyről beérkezett alapszabály felolvasása, elnök, pénztárnok, ügyvéd és 16 tagu választmányának választására, s egyébb folyó ügyek elintézésére az érdekelteket tisztelettel meghívja Ötvös János felügyelő sz. d. Debreczen 1885 okt. 20.

— Debreczeniek az erdélyi magyarságért Jókai Mór tavalevőleg felajánlotta, hogy mindenkinek, ki az erdélyrészi magyar köznevelődési egyesület javára legalább két forintot adományként beküld: annak szivesen ad kéziratából egy lapot névaláírásával ellátva. Debreczenből legújabbán Ötvös János küldött Jókai Mórnak egy db kéziratát 10 frtot. A főiskola hatodik gimnáziumi osztályának növendékei, azonkívül, hogy az igazgató Tüdös János által a gym. tanúk közt eszközölt gyűjtésnél is derekasán kitétek magokért önképző egyletek pénztárból vasárnapi közgyűlésükön hat forintot szavaztak meg a kultúr egylet javára.

— Kinevezés A budapesti kir. főügyész, Komoróczy Kazmér debreczeni kir. törvényszéki díjnokot szabadkai kir. ügyészségi irnokká nevezte ki.

— Népesedési statisztika. Debreczen város területén okt. 11-től — okt. 17-ig terjedő héten született az ev. ref. egyházban törvényes elve 10 fiú, 15 leány, halva két fiú, törvénytelen elve 1 fiú, 4 leány együtt 13 fiú, 19 leány 32 gyermek; a r. kath. egyházban: törvényes elve, 1 fiú, 1 leány, törvénytelen elve 1 fiú, 2 leány, együtt 2 fiú, 3 leány: 5 gyermek; az ag. kítv. evang. egyházban: elve 1 törvényes fiú: főössz: 16 fiú, 22 leány: 38. Meghalt ugyanazon idő alatt: fi 10, nő 11; ev. ref. 17, kath. 2, izraelita 1, összesen 21 egyn.

— A debreczeni kiállítók figyelmebe. Miuthogy a budapesti országos kiállítás elhelyezett debreczeni tárgyakra nézve felmerült költségek tárgyában a kiállítási országos bizottsággal a végszámolás most van folyamatban, annál fogva felhivatnak a debreczeni kiállítók a mennyibe az országos bizottságtól a költségekre vonatkozólag külön leszámítolási jegyzéket kaptak volna — hogy a jegyzéket a debreczen-kerületi kiállítási bizottság irodájában (hatvan utca, kereskedelmi és iparkamara házában) lehető mielőbb bemutatni sziveskedjenek. Debreczen 1885 október 19. Dr. Király Ferencz.

— Magyarország közöti ügyi költségvetése a jövő évre 6 millió 346,724 forint elölirányozva: ezen összegből a b. pesti tudomány egylet költségvetése egy millió 79986 frt a kolozsváriára 273,460 frt, a József műegyetemére 176,551 frt esik. Az állami gymnasiumokra 178,177 frt, az állami reáliskolákra 485,446 frt telekezeti középiskolákra 40 ezer frt, szakiskolákra 160,957 frt van előirányozva. A népevelési költségvetésre 2,104,014 frt van tölvéve, a szoros értelemben vett népevelési ügyek költségvetése 1,100,000 frtot tesz.

— Mennyi vagyonu a magyar államnak? Az 1884 évi zárszámadás a magyar állam, vagyoni. mérlegét következőképen mutatja ki vagyon áladék: ingatlan vagyon 887,818,070 frt 06 kr.; természetnyenyek, szerek, eszközök: 89,031,473 frt 61 és fél kr.; készpénz 17,321,312 frt 49 kr.; értékpapírok: 17,215,553 frt 08 kr.; állam követe-

lések a) érték papírokból: 389,639 frt, b) készpénzben: 420,778,313 frt, 85 kr., eselekvő határlékek: 308,086,935 frt 12 kr. együtt: 1,750,641,300 frt 86 fél kr. T e h e r: állami adósságok: 1,271,585 frt, állami tartozások érték papírokból: 4,963,148 f. 8 kr., terbeli határlékek: 243,050,301, frt 97 kr.; együtt 1,519,598,878 frt. 05 kr.; t i s z t a v a g y o n 231,042,422 frt. 81 kr.

— A debr. nőegylet tagjai holnap kezdik a városban a rendes őszi gyűlést. Közöltük az erre vonatkozó meggyintást, hogy néhány szóval mi is utolag ajánljuk a jótékony közönség pártfogásába a n. egylet, melynek oly rendkívül sok szegény ember köszönheti mindennapi kenyerét és a nyomorban való segélyeztetését. A nőegylet újabb időben már csak ezen őszi gyűlések alkalmával veszi igénybe a közönség adakozási jótékonyágát miután egyidő óta a mulatságok alkalmával (mint közevacsora, népnepély) is a maga erejéből szerzi be a szükségesleteket. Akadnak ugyan néha olyan emberek, a kik szeretik magokat az adakozás elől kivonni, — a debreczeni közönség diszretére legyen mondva: ezek igen kevesen vannak, — s azzal állanak elő — hogy a nőegyletnek 36,000 frt tökéje van. Könyű erre megfelelni. A töké mindössze 1400 frt kamatot hoz, a melynek legnagyobbszét nélkülözhetlen kezelő és szorg. személyzet fizetésére kell fordítani. Hol marad ezen kívül a szegények segélyezése, az árvák gondozása a naponként beérkező kérvényekre a könyvrodományok kiosztása. A nőegylet évenként legalább is 40 szegénynek ad rendes segélypénzt, több mint százötven folyamodványra nyújt könyvrodományt. — A nőegyleti tagok lankadatlan buzgalommal fejtenek ki, s magok látogatnak el igen gyakran egy egy nyomor sújtott családhoz hogy ott a szenvedésen jótékonyágukkal enyhítsenek. Ilyen egyletet ki ne támogatna szivesen s ki kételkedhetnék abban, hogy az ideai gyűjtéseknek ép oly fanyes eredménye lesz mint az ezelőtti években volt. Az adakozások a gyűjtések befejezése után nyilvánosan fognak nyugtáztatni a lapok útján.

— A vidéki szüretelőknök, úgy látszik, job idő kedvezett. A kelemes időjárás, a meleg napok nemcsak vig szüretelésekre nyújtottak alkalmat, hanem a későbbi szüretelés által az ideai bor jószágára nézve az első bény évek természetét jóval felülmulja. A bor vásárlás is, kik előbb a vételtől nagyon távol tartották magukat, most annál rohamosabban és nagyobb számmal igyekezzenek bort vásárolni. A bor ára hatoliterenkint 10—12 forint.

— A Kossuth Lajos arcképeinek tegnap nagyszámu látogatója volt. Intézkedés történt, hogy a képeket mátol kezdve este világitás mellett is lehessen megtekinteni. Azt hisszük, hogy a közönség sietni fog a Kossuth Lajos nagy hazánkia élethü arcképeinek megismerésére. Parlaghy urnál a közlöten kívül még több levele is van Kossuth Lajostól; magunk olvastunk egyet, melyben a nagy hazafi azt írja a művészaónek, hogy a fővárosban történekek szem en kö-

Tanítson meg úgy beszélni, s úgy tenni, miként ön akarja. — En nem üzöm el, — válaszolt Patricio, — de mulhatlanul egyedül kell maradnom. Ha talán nagyon is őszintén fejtem ki magamat, azért történt, mert kedve engem érdekelt. Nem volt szá dokom önek fájdalmat okozni, vagy lealadni, ellenkezőleg, óhajtam, hogy önmagát tanulja becsülni. — Ez elég világosan volt mondva, — szölt Rosita, büszkén emelve fel fejét. Önek Don Patricio büszke tekintete, száraz beszéd modora van, de ön jó. En engedelmeskedem, s távozom. Ha ismét találkoznunk, ne nevezzen kiasszonyunk, hanem egyszerűen Rositának, Isten önnel uram, viszótlátásra. S gyorsan haladt az ajtó felé. Ott megállva, vissza fordult s mondá: — Ha nővéremek ir, tudassa vele, hogy szeretem őt. — Távoztakor észrevév a hadnagy, hogy már ez első találkozásakor vesztett bizottságából. A leányka elfogulatlan modora ürhetlenné tevő, de oly szigorral gáncolta e hibáit, hogy az többé ne me vele találkoznai? s óhajta e ő, hogy többé ne lássa? Nem merete önmagának bevallani, hogy e limai hölgy, ki semmi nevelésben nem részesült, annyi természetes bájjal van felruházva, hogy a nevelés hiányát legalább részben pótolja. Kérdő ön magát, miért nem vezette ki e gyermeket azonnal szobájából, a helyet, hogy fecségesse által magyagya magát zavartatni, s miként van, hogy dacára ügyetlen modorának és beszédének, az még is benyomást gyakorolt reá. Ezek nehezen megfjethető kérdések voltak, mig soká foglalkoztaták.

(Folyt. köv.)

Azon nepon, melyen Patricio a pachamacaci kirándulásból fáradtan hazatért, a kocsi sztruháját ölté magára s szegletes kalapját tevő kendor fejére. A delnő is diszötözékben volt s kocsiindult. A néger büszkén ülve az ezüst szegekkel kivert magas ülésen, ovatosan fordult ki a kapun, nehogy a sarokkőhöz ütődjék a kocsi. Ez időben egy már rég ott várakozó leányka surrant be a házba. A kocsi mellett haladva, fejét lesüté, nehogy a marpuisnő felismerje. Aztán gyorsan haladt fel a lépcsőn, Rosita volt Minél inkább haladt fel a lépcsőn Rosita annál inkább lassítá lépteit; de ellenáhtatlan erőöl vonzatva igyekezett elfoglultságától mennekülüni, mely mint balsejtelem nehezült rá. Patricio ajtaja előtt megállott. Szíve nagyon, hangosan vert. — Előre Rositta — mondá önmagának most már nem térhetsz vissza. — Bátoroság Kocogott, s az ajtó megnyílt. — Ugy hiszem, itt lakik az idegen caballerito Don Patricio hadnagy? — kérdé fátylán át merően nézve Patriciora. — Mi tetszik? — kérdé az. — Látni óhajtom, s vele beszélni, — válaszolt a leányka és leült birtelen a szobahátérében. — Szenorita — szölt Patricio kissé meglepve e fesztelen modor által — nincs szerencsém kegyedet ismerai. — Ön nem ismer engem? — kérdé fátyolt arczáról lebecsátva. — Nem ismeri Corruzuela Rosittát, kinek egy aranyát küldött? Akarja tudni, hová fordítam küldeményét? Először egy pár szép atlaszzipót vettem; nemde csinos? — s ezzel kis lábának hegyét mutató. — Ah Don Patricio, biztos valék, hogy végre észreved, de mindig hagyott volna maga után

fütni, mig velem beszélt? Tud ön olvasni? im nézze csak, s mondja meg nekem, mit ér sorsjegy, — ezt is ön pénzen vettem. Balga vagyok, hogy mindig magammal tartom, ha elveszitem? — Oh mily szép szivarjai vannak caballero! kérek tüzet. — Mind ezt gyorsan, egymásután hadarva mondá, s a közben a szobában futkosott, mint egy megszelidült madárka csevegve, röpkedve. — E váratlan látogatás a hadnagyot egészen kivette sodrából. Ereztetni akarta Rosittával lépésének helytelenségét, s értesítésére adni, hogy egy férőhoz nem lehet úgy jönni látogatába, mint valamely szomszédnőhöz, vagy barátinőhöz fesztelen csevegés végett, de a spanyol nyelvnek nem volt oly birtokában, hogy a mondhatók összeállítására zavarba ne ejtette volna. Mig azon törté fejté miként kezdje meg beszédét, Rositta az asztalhoz lépett, s az ott fekvő albumot kezdé lapozni. — Hagyja azt, — mondá Patricio szárazon. — Valóban nem tudom, mit akar kegyed itt? Kérem távozzék; irnom kell, és látogatába menni. — Látogatába, kihez? — kérdé a leányka. — Ismétlem, távozzék, s hagyjon magamra. — Azonnal. — Mondja csak Don Patricio, felveszi egyenruháját? Ugy szeretném önt zsinor és váll rojtokkal látni. De miért elleni, hogy a képeket e nagy könyvben megüezze? — Memde ön festi ezeket? — S ezzel tovább lapozgatott az albumban. Patricio nyugtalan mozdulatát észrevév mondá: — Megyek, e percben megyok, csak a képeket megüezem, — s aztán lassu hangon

mintegy önmagának mondogató: — O mi szép ez, höjök, toronyok, lovasok, s mind ez oly élénk színekkel: — It egy női kép! Ki ezen a Don Patricio? Nemde honában van, mert hisz szöke. Mily üde szín, s mily szelid, kedves tekintet... s én oly barua vagyok! Nem az én hibám, hanem színe ez. Mondja csak nevét e szép hölgynek. — Nővérem ez — válaszolt a hadnagy szigorral s igyekezett az albumot Rositta kezéből kivélni. — Várjon csak, hogy még egyszer megüezsem. Onhoz hasonlít caballero, ezek az ön vonásai, s a kifejezés is ugyan az. Nővére igen szép! Adja nekem e képet! — Már az is sok, hogy ön megüezte — válaszolt Patricio, az albumot bekapcsolva. — Soha sem bocsátná meg nővérem, ha tudná, hogy arcképét egy idegennek megmutattam. Az én házában, kisasszony, egy leány sem merészi férfira emelni tekintetét. Nálunk a hölgyek igen szerények, és elvonultan élnek. — Mily sajátos ország! — jegyzé meg Rosita. — Oly ország, kisasszony, hol az anyák öröknek leányaik felett, hol a leányok nem távoznak könnyelműleg anyjuk olda a mellül: Térjen kegyed is hozzá vissza, s ne éljen vissza azon szabadalommal, melyet ö kegyednek enged. Hállgassa meg Don Gregorio tanácsát: ő jó tapasztalt, bölcs férfiú. Menjen kis szony. — Ezen komoly, és bizonyos ünnepélyiséggel mondott szavakra meglepve, és önémi leg mephatva tekinté Rosita reá. — Ön elüz magától? — De mit kíván ön, Don Patricio. A külváros szegény gyermeke nem ismeri a főrangnak modorát,

telessége a ké...
ba is e'vinni...
mat nyujtani a...
mivészi becsé...
a mit egynehá...
vagy az, a mit...
telet könnyü...
jőzan debrece...
igazat adni. A...
jesen tisztába...
melyeket a ros...
laghy a lev...
tekitélyes fert...
el közlés vége...
bizalmával nem...
erélyes szavu...
mintha a nyil...
Parlaghy...
egylet szá...
ad; az iparo...
tagjait számára...
ben. A tanuló...
mellét nézheti...
könyvtárban v...
100 szegény ta...
— Ismételve a...
megtekintésre...
— Beret...
egyhákerület...
felhívás. folyt...
eserepere által...
nevelődési eg...
kellézi hivat...
eddigél 5 re...
szakított b...
ezeken szám...
örömmel közöl...
azt bizony...
páspók ur főpas...
marjai gyűlteke...
szölgökönak...
a kultúr egy...
günek hogy a B...
nak is követ...
rések nem jötte...
az ilyenmü mo...
hatással lévén...
ban is közé t...
sítáóknak mind...
helyet.
A „zongor...
ban a követke...
suk: Egy p...
ten leánya szer...
zongoramester...
kedő atyjának...
zongoramester...
szétek. Mivet a...
egyezett a háza...
teteit. Az aty...
teteiben össze...
mert „a zongor...
let” aggodott...
a temetés után...
zongoramester...
A jegyzőúr...
s nem sokára...
egyből jegye...
szökö napján...
ján fölötte ma...
pokolva vitték...
— Eleven...
édekes kísérlet...
rosban egy Sch...
gati mechanika...
poporsóval. Az...
ben, ha felébre...
azonkívül egy...
fémelő örneke...
— Meiya...
mai napig is fe...
van a tatárokró...
leányok s az őz...
a vagyakodó...
állnak szemlén...
aspirans az ugy...
gyűlé, természet...
egritkább szin...
szonyi szemle...
szökdök és elta...
szu sorfalat ké...
házasulandó leg...
ki megtetszett...
ingandégeli m...
dióval és más...
ész az ismeret...
nyer betetőzést...
esapatokra vál...
dalóssal végül...
estig tart.
— Az aka...
a szék kimaradt...
után heves fájd...
hamar elmult s...
letemet. Ugy te...
esodás új világ...
tal szebb volt...
megénekelték. M...
engerben usztat...
fogott, valóban...
minden megerőt...
nyagban, melyt...
öld sziget tünt...
nyü szer...
minden pillanatt...
aranyára majd...
tertem a sziget...
külömböző de ig

Arverési hirdetményi kivonat.

A h.-bűszörményi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közbiré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Rác Miklós és neje végrehajtást szenvedő elleni 89 frt 64 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a bűszörményi kir. járásbíróság) területén lévő és a hadházi 363 sz. tjkvben A I. 1-12. sorszám alatt beirt ingatlanra az áverést 833 frt, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan — az 1885 évi december hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Hadház városában a város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ár olyannal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Bűszörmény 1885. évi szept. hó 18 napján.

A h.-bűszörményi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Szopó
kir. aljásbíró.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN“ gőzmalom
készítményeinek

— készpénz fizetés mellett. —

Árak ausztriai értékben
kelt égmentesen
KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
ingyen zsákkal.

AB Asztali dara nagyszemű	100 kiló	18.20
C. Szinte középszerű		17.20
0. Királyliszt		17.60
1. Lángliszt		17.—
2. Montliszt		16.40
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		15.40
4. " 2-od rendű		14.40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		13.40
6. " 2-od " "		12.60
7. Közép kenyérliszt 1-ső " "		11.80
8. " 2-od " "		10.80
8 1/2 Barna " 1-ső " "		9.—
8 3/4 " 2-od. á 70 klgr.		6.60
9. Lángliszt " á 70 klgr.		6.—
10 Veres liszt " á 50 kgr.		—
11. Finom korpa zsákkal 50 " "		3.80
" " " " " " " " " "		3.40
12. Durva korpa zsákkal á 50 kgr.		3.40
" " " " " " " " " "		3.—
Simán őrölt búzaliszt zsákkal 75 kgr.		8.40
Ugyanaz " " " " " " " " " "		7.80

DARA és LISZT.

25 kilós zacskókban

100 kilogramm zacskóval együtt

60 krjával drágább.

Debreczen, 1885. október 11.

Kisebb vételeknél 60 krral drágább.

Bérleti hirdetés.

A külső baromvásártéren levő kőpince, továbbá az ugyanott a város által a lótenyésztés emelésére alakult társulat részére, ital mérési joggal átadott, s korláttal bekerített lóvásártéri helyiség, és azon épült csárda s illetve országos vásárok idejében e helyeken az italmérés, és étel adás joga az 1886-ik évi Január 1-től számítva, 3 évre, f 1885-ik. év november hó 2-án d. e: 10 órakor a városház nagy termébe bérben adatik: a feltételek a városi számvevői hivatalban megtekinthetők

Debreczen 1885. október 12-én.

A városi tanács.

Kaszáló árverés.

A Debreczen város erdősegeiben levő vácans kaszálók október 25-én az az Vasárnap a városháza nagytanácsstermében reggeli 9 órakor tartandó árverés az 1886. évre bérbe adatnak.

Török Gábor.
erdőmester.

Még csak e hónapban

Budapesti kiállítási sorsjegyek csak 1 frt

11 10
sorsjegy

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 frt | 10.000 | 5000 frt ért. stb. 1000 nyeremény

Kiállítási sorsjegyek-kezelősége, Budapest, Andrásy-út 43. sz.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“

legújabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iven hivatalos nyomtatványok.

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb árakon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.